

"ΣΥΝΤΟΜΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ"

- 01ΣΕ. Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΩΝ ΚΕΙΜΕΝΩΝ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ
- 02ΣΕ. ΤΟ ΜΥΣΤΙΚΟ ΓΙΑ Ν' ΑΛΛΑΞΕΙ ΟΡΙΣΤΙΚΑ Η ΠΙΚΡΑΜΕΝΗ ΣΟΥ ΖΩΗ
- 03ΣΕ. ΣΩΤΗΡΙΑ και ΑΠΟΣΤΑΣΙΑ (Χάνεται η σωτηρία του πιστού;)
- 04ΣΕ. ΔΑΙΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΣΤΟΝ ΠΙΣΤΟ (Απτελευθέρωση από δαιμονικά πνεύματα)
- 05ΣΕ. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΜΕ ΤΟ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ - Η δύναμη της Πεντηκοστής
- 06ΣΕ. ΧΑΡΙΣΜΑΤΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ - Πνευματικά Χαρίσματα
- 07ΣΕ. Η ΜΟΝΑΔΙΚΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ - Ο ΕΝΑΣ και ΜΟΝΟΣ Θεός
- 08ΣΕ. Η ΘΕΟΤΗΤΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ και ΤΟ ΥΠΕΡ ΠΑΝ ΟΝΟΜΑ
- 09ΣΕ. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ
- 10ΣΕ. Ο ΔΕΙΠΝΟΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ (Κυριακός Δείπνος)
- 11ΣΕ. ΔΕΚΑΤΑ και ΠΡΟΣΦΟΡΕΣ (Ο νόμος της σποράς και του βερισμού)
- 12ΣΕ. ΝΗΣΤΕΙΑ (Αποχή από το φαγητό ή αλλαγή φαγητού;)
- 13ΣΕ. ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΗ, που πρέπει να γίνεται σε ανθρώπους ή στον Θεό;
- 14ΣΕ. ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΑΣΘΕΝΕΙΩΝ ΑΠΟ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ
- 15ΣΕ. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΣ ΚΑΙ Ο ΟΡΚΟΣ (Επιτρέπεται ο πιστός να ορκίζεται;)
- 16ΣΕ. ΤΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ (Είχε ο Ιησούς άλλα κατά σάρκα αδέρφια;)
- 17ΣΕ. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ «ΑΓΙΟΣ;» (Υπάρχουν σήμερα ζώντες άγιοι;)
- 18ΣΕ. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
- 19ΣΕ. ΙΗΣΟΥΣ: Ο ΜΟΝΑΔΙΚΟΣ ΑΡΧΙΕΡΕΑΣ ΜΑΣ και ΜΕΣΙΤΗΣ ΜΑΣ
- 20ΣΕ. ΕΙΔΩΛΟΛΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΣΜΟ
- 21ΣΕ. ΓΚΡΕΜΙΣΤΕ ΤΑ ΤΕΙΧΗ ΤΟΥ ΠΡΟΒΗΜΑΤΟΣ (Δοξολογία εναντίον Κορονοϊού)
- 22ΣΕ. ΟΙ ΕΠΤΑ ΕΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ - Λευιτικό ΚΓ/23
- 23ΣΕ. Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ (Η ημέρα του Κυρίου - Αποκάλυψη Α΄:10)
- 24ΣΕ. ΕΣΧΑΤΟΙ ΚΑΙΡΟΙ (Μεγάλα γεγονότα των τελευταίων καιρών)
- 25ΣΕ. Η ΑΛΗΘΙΝΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ (Έννοια, οργάνωση και όνομα της εκκλησίας)
- 26ΣΕ. ΠΩΣ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΑΤΡΕΥΟΥΜΕ ΤΟΝ ΘΕΟ (Τι εφάρμοζε η πρώτη εκκλησία;)
- 27ΣΕ. ΣΕ ΠΟΙΟ ΟΝΟΜΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΠΡΟΣΕΥΧΟΜΑΣΤΕ
- 28ΣΕ. ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΑΚΑΘΑΡΤΑ ΖΩΑ (Τι επιτρέπεται να τρώμε σύμφωνα με την Βίβλο;)
- 29ΣΕ. Η «ΔΕΞΙΑ» ΤΟΥ ΘΕΟΥ και Ο «ΘΡΟΝΟΣ» ΤΟΥ ΘΕΟΥ
- 30ΣΕ. Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ (Το σχέδιο του Θεού για τη σωτηρία του ανθρώπου)
- 31ΣΕ. Η ΜΕΓΑΛΗ ΕΞΑΦΑΝΙΣΗ (Τραγωδία στη Γη - Δόξα στον Ουρανό)
- 32ΣΕ. ΤΡΙΑΝΤΑ (30) ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΒΙΒΛΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ (συνοπτική παρουσίαση)
- 33ΣΕ. ΕΛΛΗΝΕΣ ΑΝΑΓΕΝΝΗΜΕΝΟΙ ΠΙΣΤΟΙ (Δόγματα και ομολογίες στην Ελλάδα)
- 34ΣΕ. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΛΟΓΟΣ («Εν αρχή ήν ο Λόγος...»)
- 35ΣΕ. DAVID WILKERSON: ΠΑΡΑΞΕΝΕΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ
- 36ΣΕ. BENNY HINN και ΤΗΛΕ - ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΕΣ (Ποια είναι η αλήθεια;)
- 37ΣΕ. ΟΙ 5 ΑΓΓΕΛΟΙ ΤΩΝ 5 ΗΠΕΙΡΩΝ (Μια προφητεία για το μέλλον του κόσμου)
- 38ΣΕ. ΟΙ 7 ΕΚΚΛΗΣΙΕΣ ΤΗΣ ΑΠΟΚΑΛΥΨΗΣ (Η ιστορική πορεία της εκκλησίας)
- 39ΣΕ. Η ΕΞΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΠΙΣΤΟΥ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΙΣ ΠΟΝΗΡΕΣ ΔΥΝΑΜΕΙΣ
- 40ΣΕ. ΠΟΛΕΜΟΣ και ΔΟΞΑ - Προφητεία για την εκκλησία των εσχάτων καιρών (ΡΙΚ ΤΖΟΙΝΕΡ)
- 41ΣΕ. Η ΟΡΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΡΙΣΜΟΥ-Προφητεία για την εκκλησία των εσχάτων καιρών (Ρ. Τζόινερ)
- 42ΣΕ. Ο «άγιος» ΒΑΛΕΝΤΙΝΟΣ - Ο δημοφιλής προστάτης των ερωτευμένων
- 43ΣΕ. ΑΠΟΚΡΙΕΣ και ΚΑΡΝΑΒΑΛΙΑ - Η αναβίωση της Ειδωλο-Λατρείας
- 44ΣΕ. Η ΝΥΜΦΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ και Η ΝΥΜΦΗ ΤΟΥ ΘΕΟΥ
- 45ΣΕ. ΚΑΛΙΚΑΝΤΖΑΡΟΙ, οι ανεπιθύμητοι επισκέπτες του Δωδεκαήμερου
- 46ΣΕ. ΤΟ ΚΕΝΩΤΙΚΟ ΖΗΤΗΜΑ - δογματική/ερμηνευτική μελέτη
- 47ΣΕ. ΟΙ 4 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΤΡΙΑΔΑ
- 48ΣΕ. ΦΙΛΟ-ΖΩΟΣ ή ΦΙΛ-ΑΝΘΡΩΠΟΣ (μια σύγχρονη μορφή ειδωλολατρίας)
- 49ΣΕ. ΤΑ ΑΔΩΝΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ και Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ
- 50ΣΕ. ΝΤΑΝΙΕΛ ΕΚΕΤΣΟΥΚΟΥ - Ανάσταση από τους νεκρούς
- 51ΣΕ. ΧΑΟΥΑΡΝΤ ΠΙΤΜΑΝ - Ταξίδι στον 2ο και στον 3ο ουρανό
- 52ΣΕ. ΕΥΛΟΓΙΑ ή ΚΑΤΑΡΑ; - Η δύναμη της γλώσσας
- 53ΣΕ. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΧΑΛΟΓΟΥΙΝ - HALLOWEEN (αναβίωση αρχαίας Κελτικής λατρείας)

ΤΑ ΑΔΩΝΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ και...

...και Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

	Βιβλιοθήκη "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ"	ΤΕΥΧΟΣ
	επιμέλεια - παρουσίαση:	49
	ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ	Α' έκδοση: 04/2019

ΑΛΚΙΒΙΑΔΗΣ ΤΖΕΛΕΠΗΣ

ΤΑ ΑΔΩΝΙΑ ΜΥΣΤΗΡΙΑ
ΚΑΙ
Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

**η λατρεία του Άδωνη
με χριστιανικό μανδύα**

ΑΝΑΒΙΩΣΗ
ΑΡΧΑΙΩΝ ΔΟΞΑΣΙΩΝ

Ανατύπωση: 2024

«ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ - FILADELFOS»

© COPYRIGHT 2019

για την Ελλάδα και όλο τον κόσμο:
«ALKIVIADIS TZELEPIS – FILADELFOS»

ΕΚΔΟΣΗ ΠΡΩΤΗ: 04/2019

ΑΝΑΤΥΠΩΣΗ: 2024

Επιμέλεια έκδοσης και κειμένων,
Computer, Εκτύπωση,
Μοντάζ, Βιβλιοδεσία, Εξώφυλλο:

Τηλ. κινητό - Viber - WhatsApp:
694 - 49 21 318

SITE:

www.AlkiviadisFiladelfos.com

FACEBOOK

Alkiviadis Tzelepis (Filadelfos)

Groups 1: «ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ - FILADELFOS»

Groups 2: «Βιβλιοθήκη ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ»

E - MAIL

filadelfos02@hotmail.com
alkiviadistzelepis@yahoo.gr

YOUTUBE (5 κανάλια):

Filadelfos Channel 1 & F. Channel 2
FiladelfosTV - music, Filadelfos FILMS
Filadelfos HOLY BIBLE

ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΗ στο FACEBOOK:

12.02.2013 και 23.01.2014

Επιτρέπεται

η αναδημοσίευση αποσπασμάτων μόνον
του παρόντος βιβλίου,
χωρίς αλλοίωση ή μεταβολή του κειμένου,
και με την αναγραφή του ονόματος
του συγγραφέα ή του εκδότη
(Ν.2121/1993, άρθρο 18, παρ.1-2)

1. ΑΝΑΒΙΩΣΗ ΑΡΧΑΙΩΝ ΔΟΞΑΣΙΩΝ ΚΑΙ ΛΑΤΡΕΙΩΝ

Η χριστιανική πίστη και διδασκαλία, κατά τους 3 πρώτους μ.Χ. αιώνες, είχε μια λαμπρή πορεία. Οι πιστοί της "νέας αίρεσης", όπως την αποκαλούσαν, κατόρθωσε με μόνα όπλα τη δύναμη της πίστης και τη δύναμη της αγάπης να "κατακτήσει" την κραταιά Ρωμαϊκή αυτοκρατορία, όταν ο τότε Ρωμαίος αυτοκράτορας Κωνσταντίνος, αναγκάστηκε κάτω από τις νέες συνθήκες που δημιουργήθηκαν, να την αναγνωρίσει, εκδίδοντας το έτος 313 μ.Χ. το Διάταγμα των Μεδιολάνων "περί ανεξιθρησκείας" όλων των υπηκόων και στη συνέχεια ο χριστιανισμός να γίνει η επίσημη θρησκεία του απέραντου Ρωμαϊκού κράτους. Μετά από το γεγονός αυτό, το αποτέλεσμα ήταν οι αρχαίες ειδωλολατρικές λατρείες να εκτοπιστούν και τη θέση τους να καταλάβει η νέα θρησκεία του Ναζωραίου. Από τότε η μία εκκλησία που υπήρχε, προσπάθησε να ξεριζώσει από το λαό τις παλιές συνήθειες και δοξασίες. Επιφανειακά τουλάχιστον φάνηκε ότι το "πέτυχε", στην πραγματικότητα όμως οι αρχαίες λατρείες με νέες ονομασίες επανήλθαν στο προσκήνιο, καθόσον υιοθετήθηκαν από το χριστιανισμό.

Σήμερα που ζούμε στην αρχή της 3ης μ.Χ. χιλιετηρίδας η επίδραση των αρχαίων ειδωλολατρικών δοξασιών και λατρειών είναι εμφανής σε όλες τις λατρευτικές εκδηλώσεις του λαού μας, καθόσον οι άνθρωποι έχουν ταυτιστεί τόσο πολύ με αυτές, που πλέον έχουν γίνει ένα αναπόσπαστο κομμάτι της καθημερινής ζωής τους, που για να το ξεριζώσει κάποιος μέσα από τη συνείδησή τους, τόσο του απλού πιστού, όσο και του μορφωμένου ή του δεδηλωμένου άθεου, ίσως να είναι ματαιοπονία, χωρίς την ενέργεια του ίδιου του Θεού.

Εκείνο που θα μας απασχολήσει εδώ είναι οι λατρευτικές εκδηλώσεις της Μεγάλης Εβδομάδας και επειδή το θέμα είναι πολύ μεγάλο θα εστιάσουμε τη μελέτη μας μόνο σε μία συγκεκριμένη λατρεία, που αφορά τον "**Επιτάφιο**" και την **περιφορά** του. Τρία είναι τα μεγάλα γεγονότα της Μ.Εβδομάδας, η σταύρωση του Ιησού, ο επιτάφιος θρή-

νος και η ανάσταση του Ιησού, από αυτά όμως εξέχουσα θέση στη λατρεία του πιστού έχει η προετοιμασία και η περιφορά του Επιτάφιου. Όλο το τελετουργικό του **ΕΠΙΤΑΦΙΟΥ** στηρίζεται στην αρχαία λατρεία του θεού **ΑΔΩΝΗ** (αρχ. «**Αδωνις**») και είναι τόσο καταπληκτικές οι ομοιότητες των δύο λατρειών, που ένας απλός ερευνητής των γεγονότων μένει έκθαμβος και απορεί για το γεγονός αυτό.

Τα **Αδώνια** (ή **Αδώνεια**) ήταν ετήσια γιορτή σε ανάμνηση του θανάτου και της ανάστασης του θεού Άδωνη, που γινόταν σε όλες σχεδόν τις πόλεις της Ελλάδας. Ο ποιητής Θεόκριτος, που έζησε τον 3ο αιώνα π.Χ. και ήταν ένας από τους σημαντικότερους ποιητές της Ελληνιστικής εποχής, περιγράφει με εξάισιο τρόπο στο 15ο ειδύλλιο του με τίτλο «**Συρακουσίου ή Αδωνιασταί**» την ατμόσφαιρα της νεκρικής περιφοράς του ξύλινου ομοιώματος του Άδωνη, την ταφή του και την ανάστασή του. Κατά την περιφορά του νεκρικού σώματος του Άδωνη (επιτάφιος), έψαλλαν **ΕΓΚΩΜΙΑ** και **ΘΡΗΝΟΥΣ**, τα οποία περιγράφει λεπτομερώς ο Θεόκριτος στο έργο του «**Επιτάφιος Αδώνιδος**», τα οποία προσαρμοσμένα στη χριστιανική θρησκεία, αποδίδονται στο θάνατο του Ιησού και ψέλνονται κάθε Μ.Παρασκευή ("Η ζωή εν τάφω", κλπ).

Στη συνέχεια θα αναφερθούμε με περισσότερες λεπτομέρειες για το πως επικράτησε η λατρεία του αρχαίου θεού Άδωνη, ποιο ήταν το τελετουργικό της, ποιο είναι το τελετουργικό του χριστιανικού Επιτάφιου και ποιες είναι οι μεγάλες ομοιότητες των δύο λατρειών.

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Συνήθως η γραμματική των ονομάτων δεν αλλάζει, αλλά στη μελέτη μας αυτή, για λόγους σκοπιμότητας, θα χρησιμοποιούμε στη δημοτική το όνομα του θεού, ως «**Άδωνης -η**» και όχι ως «**Άδωνις -ιδος**», όπως αναφέρεται στα αρχαία κείμενα, εκτός από τις περιπτώσεις που επιβάλλεται να αναγραφεί στο αρχαίο).

2. Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΔΩΝΗ

Η λατρεία του Άδωνη προέρχεται από τη Βαβυλώνα, αλλά έγινε πολύ γνωστή στην αρχαία Ελλάδα μέσω της Κύπρου. Πολλοί μελετητές ισχυρίζονται ότι η λατρεία του θεού εισήχθη στον Ελλαδικό χώρο από την πόλη **Βύβλο** της Συρίας τον 5ο π.Χ., σε μια περίοδο όπου ο Ελληνικός πληθυσμός της ήταν αρκετά μεγάλος. Υπάρχουν όμως και σημαντικές αναφορές ότι η λατρεία του Άδωνη ήταν ήδη αναπτυγμένη από το 600 π.Χ. στο θρησκευτικό κύκλο που πλαισίωναν την ποιήτρια Σαπφώ στη Λέσβο. Στη μελέτη μας όμως αυτή, εμείς θα χρησιμοποιήσουμε την επικρατέστερη εκδοχή.

Ο πρώτος βασιλιάς της Πάφου στην Κύπρο ήταν ο **Κινύρας** και

από το γάμο του με την **Κεχρηίδα**, απέκτησε μία κόρη την **Μύρρα**, η οποία όταν έφθασε σε ηλικία γάμου δήλωσε στον πατέρα της ότι ήθελε να παντρευτεί κάποιον που να είναι «όμοιος» με εκείνον. Ο άνομος και ο ανεκπλήρωτος έρωτας της κόρης για τον πατέρα της, την οδήγησαν να πάρει την απόφαση να βάλει τέρμα στη ζωή της. Την τελευταία στιγμή την έσωσε η παραμύθια της **Ιππολύτη**, η οποία της υποσχέθηκε ότι θα την βοηθούσε για να εκπληρώσει τον πόθο της. Σε κάποια περίπτωση που η μητέρα της Κεχρηίδα έλειπε στην εορτή των θεσμοφορίων, η Ιππολύτη μέθυσε το βασιλιά με διονυσιακό οίνο και η Μύρρα για 12 ημέρες και νύχτες είχε ερωτικές σχέσεις με τον πατέρα της.

Όταν ο Κινύρας συνήλθε από τη μέθη και κατάλαβε τι είχε συμβεί, γεμάτος οργή και ντροπή πήρε το ξίφος του για να σκοτώσει την κόρη του. Η Μύρρα ξέφυγε από την οργή του και περιπλανήθηκε για 9 κύκλους της Σελήνης, κυοφορώντας τον καρπό της αιμομιξίας. Όταν είχε έρθει η ώρα να γεννήσει, σύμφωνα με τον ποιητή Οβίδιο, ζήτησε με ικετευτικό λόγο από τους θεούς να την μεταμορφώσουν, ώστε να μη μιάνει, ούτε τους **ζωντανούς** εάν ζήσει, ούτε τους **νεκρούς** εάν πεθάνει, ομολογώντας ότι είναι δίκαιη η τιμωρία της. Τότε το σώμα της Μύρρας άρχισε να μεταμορφώνεται σε **δέντρο**, τα πόδια της έγιναν ρίζες, το σώμα της ο κορμός του δέντρου και τα απλωμένα ικετευτικά χέρια της προς τον ουρανό έγιναν κλαδιά. Όταν ολοκληρώθηκε η μεταμόρφωσή της, ο φλοιός του δέντρου αποσχίστηκε και γεννήθηκε ο πανέμορφος μύρινος Άδωνης.

Όταν γεννήθηκε ο Άδωνης τον παρέλαβαν οι Νύμφες για να τον αναθρέψουν μυστικά μέσα σε ένα ιερό σπήλαιο. Στη συνέχεια η θεά **Αφροδίτη** για να ολοκληρώσει τη μυστηριακή ανατροφή του, τον έβαλε μέσα σε μια λάρνακα (ξύλινη κιβωτό από κυπαρίσσι) και τον παρέδωσε στην **Περσεφόνη**, τη θεά του Κάτω Κόσμου, μέχρι να μεγαλώσει. Όσο όμως ο νέος πλησίαζε προς την ενηλικίωσή του και το φυσικό του κάλλος γινόταν ανυπέρβλητο, η Αφροδίτη τον ερωτεύτηκε παράφορα, όπως και ο ίδιος ερωτεύτηκε την πολυύμνητη θεά. Όταν ο Άδωνης ενηλικιώθηκε, η Περσεφόνη, ερωτευμένη και αυτή μαζί του, αρνήθηκε να τον αποχωριστεί. Στη διαμάχη μεταξύ Αφροδίτης και Περσεφόνης παρενέβη ο **Δίας**, ο οποίος όρισε ο Άδωνης να περνά 4 μήνες με την Περσεφόνη στον Κάτω Κόσμο, 4 μήνες με την Αφροδίτη και 4 μήνες μόνος του, τους οποίους αυτός τους αφιέρωνε, είτε στη θεά του Έρωτα, είτε στο κυνήγι, γιατί ήταν καλός κυνηγός.

Η Αφροδίτη συμβούλεψε τον Άδωνη να προσέχει και να μην είναι παράτολμος στο κυνήγι. Ο θεός **Άρης**, τυφλωμένος από ζήλεια, κατά τη διάρκεια ενός κυνηγιού του Άδωνη, του έστειλε έναν αφηνιασμένο αγριόχοιρο, ο οποίος του κατάφερε ένα θανατηφόρο πλήγμα. Κατά μία άλλη εκδοχή, ο ίδιος ο Άρης μεταμορφώθηκε σε αγριόχοιρο για να σκοτώσει τον όμορφο νέο. **Από το αίμα του που χύθηκε φύτρωσαν παπαρούνες (ανεμώνες) και τα τριαντάφυλλα, που μέχρι τότε ήταν άσπρα, βάφτηκαν κόκκινα.** Κατά μία άλλη εκδοχή οι παπαρούνες φύτρωσαν από τα δάκρυα της Αφροδίτης για το χαμό του, η οποία όταν άκουσε το βογγητό του αγαπημένου της έπεσε επάνω του και καθώς θρηνούσε για το χαμό του, ράντιζε το σώμα του με νέκταρ. Τη στιγμή εκείνη κατεβαίνει από τον ουρανό ένα λευκό σύννεφο και μέσα σε αυτό αναλήφθηκε για να κατοικήσει στα ουράνια δώματα των αθανάτων. Σε διάφορες περιοχές της Ελλάδας δέχονται ότι ο Άδωνης με το θάνατό του πηγαίνει πάλι στον Κάτω Κόσμο και όταν η Αφροδίτη εκλιπαρεί την Περσεφόνη να της δώσει πίσω το νέο, οι δύο θεές αποφασίζουν να περνούν μαζί του από 6 μήνες η καθεμία, συμβολίζοντας τη νίκη του έρωτα (της ζωής) επί του θανάτου.

3. Η ΛΑΤΡΕΙΑ ΤΟΥ ΑΔΩΝΗ ("Αδώνια μυστήρια")

Προς τιμή του Άδωνη κάθε χρόνο, την άνοιξη κατά την πρώτη πανσέληνο μετά την εαρινή ισημερία, στην κυρίως Ελλάδα, εορτάζονταν τα **«Αδώνια»** (ή **«Αδωνίδια»**), γιορτή στην οποία έπαιρναν μέρος μόνο γυναίκες. Η διάρκεια της εορτής γινόταν την άνοιξη, κατά την πρώτη πανσέληνο μετά την εαρινή ισημερία. Κατά τον γνωστό λαογράφο Νικόλαο Πολίτη οι λατρευτικές εκδηλώσεις λάμβαναν χώρα στα τέλη του Μαρτίου, η εορτή ήταν συνήθως διήμερη, αλλά σε κάποιες πόλεις μπορούσε να διαρκέσει και μια εβδομάδα.

❖ «ΑΦΑΝΙΣΜΟΣ» ή «ΠΡΟΘΕΣΙΣ» (1η ημέρα)

(1) Η ΠΡΩΤΗ ΗΜΕΡΑ των Αδωνίων ονομαζόταν **«ΑΦΑΝΙΣΜΟΣ»** και ήταν ημέρα πένθους για το ΘΑΝΑΤΟ του θεού. Οι γυναίκες ακολουθούσαν όλα τα καθιερωμένα τελετουργικά της κηδείας του Άδωνη που ονομαζόταν και ως **«ΠΡΟΘΕΣΙΣ»** του νεκρού. Κατά την ταφική διαδικασία της προθέσεως οι μαυροφορεμένες γυναίκες τοποθετούσαν μέσα στα σπίτια **κέρια ή ξύλινα ομοιώματα** του θεού επάνω σε νεκρικές κλίνες, **έπλεναν** με νερό το ομοίωμα, **μύρωναν** το σώμα του θεού, το **έντυναν** με το χαρακτηριστικό ύφασμα των νεκρών, το σάβανο και το **στόλιζαν** με λουλούδια, κλαδιά και καρπούς. Γύρω του άνα-

βαν λιβάνια και άλλα θυμιάματα. Στη συνέχεια, οι γυναίκες με λυμένα τα μαλλιά, ξυπόλητες και γυμνόστηθες περιέφεραν τα ομοιώματα του θεού στους δρόμους, θρηνώντας και ψάλλοντας ειδικά άσματα, γνωστά ως «**Αδωνίδια άσματα**», με τη συνοδεία ενός μικρού πένθιμου αυλού που ονομαζόταν «**γίγγρας**».

(2) ΑΔΩΝΙΔΟΣ ΚΗΠΟΙ: Κυρίαρχη θέση στις εορταστικές εκδηλώσεις, είχαν και οι λεγόμενοι «**Αδώνιδος κήποι**» (κήποι του Άδωνη), τους οποίους οι γυναίκες στην περιφορά του ομοιώματος μετέφεραν μαζί τους. Πρόκειται για γλάστρες, ή πήλινα αγγεία, ή πιάτα, που φύτευαν 8-9 ημέρες πριν, με φυτά που αναπτύσσονται, αλλά και που μαραίνονται πολύ γρήγορα, όπως σιτάρι, μαρούλι, μάραθο και διάφορα άλλα άνθη. Τοποθετούσαν τα αγγεία αυτά στις στέγες των σπιτιών ή όπου αλλού αυτά θα δέχονταν την θερμότητα των ηλιακών ακτινών, ώστε να μεγαλώσουν γρήγορα. Τα φυτά αυτά συμβόλιζαν την νεότητα και το σφρίγος του νεανία θεού, καθόσον αναβλαστάνουν πολύ γρήγορα και μαραίνονται απότομα, όπως απότομα και πρόωρα αφανίστηκε (χάθηκε) και ο Άδωνης.

(3) ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ ΘΡΗΝΟΣ: Ο θρήνος του νεκρού Άδωνη αποτελεί αναπόσπαστο μέρος των Ελληνικών ταφικών τελετουργιών και δεν είναι μόνο ο θρήνος των θνητών για το χαμό του όμορφου θεού, αλλά είναι και ο θρήνος της Αφροδίτης που έχασε τον αγαπημένο της. Έχει διασωθεί αυτούσιος ένας τελετουργικός «**θρήνος του Αδώνιδος**» από τον Βίωνα τον Σμυρναίο, ο οποίος έζησε τον 2^ο αιώνα π.Χ. Το έργο του «**Επιτάφιος Αδώνιδος**» αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα ποιητικά κείμενα της Ελληνιστικής περιόδου που περιγράφει με αριστουργηματικό λογοτεχνικό τρόπο τον θρήνο της Αφροδίτης για τον Άδωνη:

*Τον Άδωνη θρηνολογώ, τον όμορφο που εχάθη!
«Πάει, χάθηκεν ο Άδωνης», οι Έρωτες θρηνούνε.
Στα πορφυρά σου Κύπριδα να μην ξαναπλαγιάσεις,
βάλε τα μαύρα σου, καλή και να στηθοκοπιέσαι.
Σύρε φωνή, ο Άδωνης χάθηκεν, ο καλός σου.
Τον Άδωνη θρηνολογώ και οι Έρωτες θρηνούνε!*

(4) ΕΚΘΕΣΙΣ: Μετά την «**πρόθεση**» του νεκρού και το «**θρήνο**» γ' αυτόν, ακολουθούσε η λεγόμενη «**ΕΚΘΕΣΙΣ**» του ομοιώματος του θνήσκοντα θεού, που ήταν η περιφορά και η μετάβαση της ταφικής λάρνακας από τον οίκο προς τον χώρο ταφής του. Στην **πομπή** προπορεύονταν οι άντρες και ακολουθούσαν οι γυναίκες και σε αυτή την επιβλητική πομπή οι αναμμένοι πυρσοί και τα κεριά προσέδιδαν μια

ιδιαίτερα κατανυκτική ατμόσφαιρα. Οι **πένθιμοι ύμνοι** συνεχίζονταν κατά την διαδρομή με την συνοδεία αυλού που παρήγαγε έναν θρηνητικό ήχο και ονομάζονταν **γίγγρα**, όπως ήδη αναφέρθηκε. Όταν έφταναν στον υποτιθέμενο χώρο ταφής, έθαβαν το ομοίωμα και ακολουθούσαν οι καθιερωμένες ταφικές ιαχές, καθώς και ο τελετουργικός κυκλικός χορός των γυναικών γύρω από τον τάφο.

(5) ΠΟΛΛΑ ΟΜΟΙΩΜΑΤΑ: Κατά το τελετουργικό των Αδωνίων παρατηρούμε ότι άλλες φορές γινόταν περιφορά ΠΟΛΛΩΝ ομοιωμάτων του θεού και άλλες φορές περιφορά ΕΝΟΣ μόνο ομοιώματος. Στα «**Αθηναϊκά Αδωνία**», οι γυναίκες θρηνούσαν μπροστά σε 2 νεκροκρέβατα που ήταν τοποθετημένα στις εισόδους των σπιτιών. Πάνω στα νεκροκρέβατα έβαζαν ξύλινα ομοιώματα του **Άδωνη** και της **Αφροδίτης**. Κοντά στον επιτάφιο (νεκροκρέβατο) τοποθετούσαν **κούκλες** που παρίσταναν έρωτες και πουλιά και άφηναν δίπλα στο ομοίωμα του Άδωνη πλακούντες και γλυκίσματα. Στο τέλος της περιφοράς των πολλών ομοιωμάτων, αυτά και οι «**κήποι**» ρίχνονταν στη θάλασσα, σε πηγή ή σε ποτάμι, με παρακλήσεις να επιστρέψει ο θεός από τον Κάτω Κόσμο στον επάνω κόσμο των ζωντανών.

(6) ΜΝΗΜΟΣΥΝΑ: Το έθιμο με τις αναμμένες λαμπάδες στην περιφορά του Επιτάφιου διατηρείται σε πολλά Ελληνικά χωριά, όταν γίνονται **μνημόσυνα**, οποιαδήποτε ημέρα του χρόνου. Κατά τη διάρκεια της τέλεσης του μνημόσυνου, μοιράζονται στους παριστάμενους κεριά, οι οποίοι τα κρατούν αναμμένα, όση ώρα διαρκεί το μνημόσυνο.

❖ «**ΕΥΡΕΣΙΣ**» ή «**ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ**» (2η ημέρα)

Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΗΜΕΡΑ των Αδωνίων ονομαζόταν «**ΕΥΡΕΣΙΣ**» και ήταν ημέρα χαράς και εορτασμού για την ΑΝΑΣΤΑΣΗ του θεού. Κατά τη διάρκεια της ημέρας αυτής θυσίαζαν **αγριόχοιρους**, χόρευαν και έτρωγαν πλούσια γεύματα. Ο Άδωνης αποτελεί προσωποποίηση του μυστηρίου της βλάστησης και η γιορτή του είναι μια τελετουργία που αποβλέπει στην αναζωογόνηση της γης με τη βοήθεια του νερού. Ο **θάνατός** του αντιπροσωπεύει το μαρασμό της φύσης κατά τη διάρκεια του χειμώνα και η **ανάστασή** του την αναγέννησή της με τον ερχομό της άνοιξης.

Οι πιστοί γιόρταζαν την ανάσταση του θεού τους με "οργιαστική" χαρά, που περιλάμβανε σεξουαλικά όργια και πλήρη απελευθέρωση των ηθών. Εδώ υπάρχει μερίδα ιστορικών, που απορρίπτει την εκδοχή αυτή για τα τελούμενα όργια και την αποδίδει σε ψευδείς αναφορές

των Πατέρων της εκκλησίας. Υποστηρίζουν ότι η λέξη "**όργιο**" στην αρχαία Ελλάδα συμβόλιζε την "**έκσταση**" και τη "**θέωση**", που επέρχονταν μέσω του χορού και της μουσικής του αυλού και ότι άλλαξε η σημασία της κατά τα μεταγενέστερα Ρωμαϊκά χρόνια, όπου κατά την εορτή του θεού Πρίαπου (ή Φαύνου) γινότουσαν οργιαστικές τελετουργίες με έκφυλες ερωτικές πράξεις.

Η παραπάνω άποψη δεν έχει επαρκή ιστορικά στοιχεία για να την στηρίξουν, καθόσον όλες οι αρχαίες λατρείες, σε όλους τους λαούς και σε όλες τις εποχές, στο τέλος των εορταστικών εκδηλώσεων κατέληγαν σε σεξουαλικά όργια, τα οποία ως πράξεις είναι από τα πιο ισχυρά όπλα του Διαβόλου, για να παγιδέψει και να παρασύρει τον άνθρωπο στην αμαρτία και να τον οδηγήσει στην αιώνια απώλεια. Άλλωστε δεν πρέπει να μας διαφεύγει το γεγονός ότι σε όλες τις αρχαίες θρησκείες, η λατρεία των θεοτήτων τους ήταν λατρεία του Σατανά και των πονηρών δυνάμεών του, που σήμερα στις σατανικές εκκλησίες και συναθροίσεις τα σεξουαλικά όργια αποτελούν απαραίτητο στοιχείο της λατρείας, ένα στοιχείο που το συναντάμε σε πολλές περιπτώσεις της σύγχρονης κοινωνικής ζωής (καρναβάλια, κλπ).

4. Ο ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟΣ ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ

Στην Ορθόδοξη εκκλησία όλο το τελετουργικό του Επιτάφιου λαμβάνει χώρα μέσα σε μία ημέρα, που είναι η **Μεγάλη Παρασκευή**. Την προηγούμενη ημέρα, Μεγάλη Πέμπτη, είχε γίνει το τελετουργικό της σταύρωσης του Ιησού και είχαν διαβαστεί τα λεγόμενα **«12 Ευαγγέλια»**, που είναι 12 αποσπάσματα από τα 4 επίσημα Ευαγγέλια. Από το πρωί της Μ.Παρασκευής, αμέσως μετά τη λειτουργία της αποκαθής, φέρνουν τον Επιτάφιο και μέσα σε αυτόν εναποθέτουν ένα **χρυσοκέντητο ύφασμα** το οποίο αναπαριστά το σώμα του νεκρού Ιησού. Κατά την αποκαθήλωση, σε όσες εκκλησίες επάνω στο σταυρό υπάρχει ξύλινο ομοίωμα του Χριστού το αφαιρούν, αλλά δεν το τοποθετούν μέσα στον Επιτάφιο.

Στη συνέχεια νεαρές κοπέλες (και σπάνια νεαρά αγόρια) μέσα στην εκκλησία ή και στο προαύλιο, αρχίζουν το στόλισμα του Επιτάφιου. Όσοι προσέρχονται φέρνουν **κόκκινα τριαντάφυλλα**, κρίνα, βιολέτες και γενικά χρωματιστά λουλούδια που να έχουν ξεχωριστή ευωδία. Στα χωριά οι κοπέλες πηγαίνουν από σπίτι σε σπίτι και χωρίς να ρωτούν τους ιδιοκτήτες, κόβουν ότι άνθη βρίσκουν στους κήπους τους και αυτό δεν θεωρείται "κλέψιμο" γιατί είναι για ιερό σκοπό. Σε

πολλά χωριά χρησιμοποιούν για στόλισμα και την "πασχαλιά", εάν όμορφο, μωβ λουλούδι (δενδρίλιο), που πήρε το όνομα αυτό, επειδή ανθίζει συνήθως κατά την περίοδο του Πάσχα.

Όση ώρα διαρκεί το στόλισμα, αλλά και μετά το στόλισμα, μέχρι το βράδυ, στα 2 στασίδια των ψαλτάδων χοροί από νέες και νέους **ψάλλουν στροφές** από τα εγκώμια της ημέρας («Η ζωή εν τάφω», «Αι γενεαί πάσαι», «Αξιον εστί», κλπ).

Όλη την ημέρα προσέρχεται κόσμος για να προσκυνήσει. Οι μητέρες φέρνουν τα παιδιά τους και τα οδηγούν για να περάσουν 1 ή 3 φορές κάτω από τον ξύλινο και ανθοστολισμένο Επιτάφιο για να πάρουν την ευλογία του.

Το βράδυ είναι το αποκορύφωμα του τελετουργικού σκηνηκού. Ο ιερέας, οι ψάλτες και οι πιστοί περιφέρουν τον Επιτάφιο και κάνουν μεγάλη λιτανεία σε ένα μεγάλο γύρω στους δρόμους του χωριού ή της πόλης. Όλοι στα χέρια τους κρατούν απαραίτητα μια **αναμμένη λαμπάδα** και όλο το σκηνηκό δείχνει ότι πρόκειται μια νεκρώσιμη ακολουθία που πρόκειται να τελεσθεί σε λίγο μια αληθινή κηδεία. Στα παράθυρα και στα μπαλκόνια των σπιτιών, όπου θα περάσει ο Επιτάφιος υπάρχουν αναμμένες λαμπάδες και λιβανιστήρια. Στα χωριά κυρίως οι νοικοκυρές μπροστά στις αυλόπορτες έχουν ανάψει φωτιά και όταν πλησιάζει ο Επιτάφιος, ρίχνουν επάνω στη θράκα **μοσχολίβανο** για να ευωδιάζει ο γύρω χώρος. Η πομπή καθώς προχωρεί, ακούγεται ο ήχος των ψαλτάδων, που επαναλαμβάνουν **«Κύριε ελέησον, Κύριε ελέησον»**. Σε πολλά σπίτια, μαζί με τις αναμμένες λαμπάδες, υπάρχουν και **«πιάτα με πρασινάδα»**, για τον συμβολισμό των οποίων θα μιλήσουμε παρακάτω.

Όσο μεγαλύτερος είναι ο γύρος που θα κάνει η περιφορά του Επιτάφιου, τόσο μεγαλύτερη είναι και η δοξασία του κόσμου ότι ο τόπος τους περιφρουρείται από πονηρές δυνάμεις και προστατεύεται από αρρώστιες, κακοτυχίες και προβλήματα. Αν το νεκροταφείο δεν είναι πολύ μακριά, περιφέρουν τον Επιτάφιο ανάμεσα και επάνω στους τάφους, οι οποίοι την ημέρα εκείνη έχουν στολιστεί με στεφάνια φρέσκων λουλουδιών, σύμβολο ότι οι νεκροί περιμένουν από τον Μεγάλο Νεκρό που θα περάσει από πάνω τους, να φέρει την ελπίδα της ανάστασης και για τους ίδιους.

Όταν ο Επιτάφιος επιστρέψει στην εκκλησία, τότε γίνεται για τους μεγάλους, ότι έγινε και για τα παιδιά την ημέρα. Μπροστά στην

εκκλησία, όσοι κρατούν τον Επιτάφιο τον σηκώνουν ψηλά, ώστε όλοι να περάσουν από κάτω και να μπουν μέσα, παίρνοντας την ευλογία Του. Σε μερικά μέρη της Ελλάδας, όταν ο Επιτάφιος επιστρέφει στην εκκλησία η πόρτα είναι κλειστή, αλλά όχι κλειδωμένη. Πίσω από την πόρτα είναι ο κανδηλανάφης, που παριστάνει τον Άδη και που είχε κλείσει τη πόρτα, γιατί δεν ήθελε να δεχτεί το νέο επισκέπτη του, προαισθανόμενος ότι με την ανάστασή του θα αναστήσει και άλλους και έτσι ο Άδης θα χάσει τη δύναμή του. Γινόταν μεταξύ ιερέα και κανδηλανάφτη ένας διάλογος, που στο τέλος κατέληγε στη βίαιη είσοδο του ιερέα μέσα, δίνοντας μια δυνατή κλωτσιά στην πόρτα, που σε μερικές περιπτώσεις ο κανδηλαλάφης ήταν πίσω και τον πετούσε κάτω.

Ένα χαρακτηριστικό της Μεγάλης Παρασκευής είναι ότι οι καμπάνες των εκκλησιών όλη την ημέρα χτυπούν με **πένθιμο σκοπό**, όπως ακριβώς γίνεται σε πραγματική κηδεία. Όταν ο Επιτάφιος επιστρέφει από την περιφορά και φτάνει στο προαύλιο της εκκλησίας, ο ρυθμός αλλάζει σε συνεχή και γρήγορο και μετά την είσοδο του Επιτάφιου μέσα στην εκκλησία, οι καμπάνες δεν ξαναχτυπούν.

5. Ο «ΕΠΙΤΑΦΙΟΣ» ΚΑΙ Ο «ΑΔΩΝΙΣ»

Έχοντας περιγράψει το τελετουργικό των αρχαίων «Αδωνίων» και το τελετουργικό του χριστιανικού «Επιτάφιου», εύκολα μπορεί κάποιος να διακρίνει την **κοινή τους ρίζα και καταγωγή** και για να είναι αυτό πιο κατανοητό στον κάθε εκζητητή της αλήθειας, θα αναφερθούν στη συνέχεια χαρακτηριστικές περιπτώσεις, μερικές από τις οποίες δεν αναφέρθηκαν κατά την περιγραφή του Επιτάφιου, για να δοθεί εδώ περισσότερη έμφαση. Οι περιπτώσεις αυτές είναι:

ΠΡΩΤΟΝ: Στα χωριά και ελάχιστα στις πόλεις σήμερα, κατά τη διάρκεια της πομπής του Επιτάφιου, σε μερικά σπίτια (εκτός από τις αναμμένες λαμπάδες και τα λιβανιστήρια), επάνω στο πεζούλι των παραθύρων ή σε κάποιο τραπεζάκι βρίσκονται μερικά **πιάτα με φυτεμένη πρασινάδα** μέσα. Είναι σπόροι από σιτάρι, ή κριθάρι, ή φακή, που τους έβαλαν στο πιάτο με μόνο λίγο νερό, πριν από λίγες ημέρες και οι σπόροι αυτοί, λόγω της μεγάλης υγρασίας, φύτρωσαν πολύ γρήγορα, αλλά και πολύ γρήγορα θα μαραθούν. Ο συμβολισμός για τον Ιησού είναι ο ίδιος με του Άδωνη που αναφέρεται παρακάτω. Ο Ιησούς νέος και όμορφος (ζωή), μαραίνεται σαν την πρασινάδα μέσα στα ταπεινά πιάτα και πεθαίνει (θάνατος) και σε λίγο θα έρθει η ελπίδα της νέας ζωής από τον τάφο (ανάσταση). Πολλοί ιστορικοί μελετητές ονομάζουν

τα πιάτα αυτά **«ανώνυμα πιάτα»**.

Στους ίδιους τόπους και την ίδια εποχή, αιώνες προ Χριστού, οι αρχαίοι πλάι στα νεκροκρέβατα, που είχαν τα ιερά ομοιώματα που παρίσταναν τον Άδωνη, έβαζαν λεκάνες με τους ίδιους σπόρους. Τα «ανώνυμα πιάτα» των σημερινών πιστών οι αρχαίοι τα ονόμαζαν **«Αδώνιδος κήπους»**. Πρόκειται για μια λατρεία, που εισχώρησε μέσα στο χριστιανισμό σχεδόν αυτούσια, χωρίς να υπάρξει κάποια μεγάλη παραλλαγή. Συμβολίζουν τον πρόωρο θάνατο του Άδωνη, που σύντομα θ' αναστηθεί, όπως ακριβώς συμβαίνει με τους σπόρους, που γρήγορα βλαστάνουν (ζωή) και πολύ γρήγορα μαραίνονται (θάνατος) και αργότερα θα αναβλαστήσουν (ανάσταση).

ΔΕΥΤΕΡΟΝ: Στους εκκλησιαστικούς ύμνους της Μεγάλης Παρασκευής παρατηρείται να εξυμνείται υπερβολικά το εξωτερικό **σωματικό κάλλος του Ιησού**, η ομορφιά και η ωραιότητά Του, κάτι που δεν συμβαίνει σε όλες τις άλλες περιπτώσεις. Ο Ησαΐας, αναφερόμενος προφητικά στον Ιησού, γράφει το αντίθετο, ότι *«δεν έχει είδος ουδέ κάλλος· και είδομεν αυτόν και δεν είχε ωραιότητα ώστε να επιθυμώμεν αυτόν»* (Ησαΐας ΝΓ:2) και ότι *«ήτο το πρόσωπον Αυτού άδοξον παρά πάντος ανθρώπου»* (Ησαΐας ΝΒ:14). Όταν οι στρατιώτες πήγαν στον κήπο της Γεθσημανής για να συλλάβουν τον Ιησού, δεν γνώριζαν **ποιος ήταν** και έπρεπε να υπάρχει κάποιος για να τους τον υποδείξει, γιατί ο Ιησούς στην εμφάνισή του ήταν ένας απλός άνθρωπος, σαν όλους τους άλλους συμπατριώτες Του (Ματθαίος Κς':47-49, Ιωάννης ΙΗ:3-8).

Ο Άδωνης, ήταν νέος και ωραίος, όχι μόνο όταν ζούσε, αλλά και ως νεκρός ανάμεσα στα λουλούδια της νεκρικής κλίνης. Ήταν ο ωραιότερος όλων των θεών και η εκπληκτική ομορφιά του ήταν που έφερε σε αντιπαλότητα τις 2 θεές, την Αφροδίτη και την Περσεφόνη, ενώ οι άλλοι θεοί (Ήρα και Άρης) έτρεφαν γι' αυτόν μεγάλη ζήλεια.

Εδώ έχουμε τον παράλληλο συμβολισμό με τον Ιησού. Όπως έβλεπαν τον θνήσκοντα νεαρό θεό Άδωνη, έτσι βλέπουν και τον θνήσκοντα Υιό του Θεού ανάμεσα στα τριαντάφυλλα που περιβάλουν τον Επιτάφιο. Έχοντας ταυτίσει τον Ιησού με τον αρχαίο Άδωνη, τον έβλεπαν ότι είναι *«ο ωραίος κάλλει παρά πάντας τους βροντούς»* και με τα μάτια της φαντασίας τους έβλεπαν τη μητέρα Του να λέει *«Ω γλυκύ μου έαρ ...που έδν σου το κάλλος;»*

ΤΡΙΤΟΝ: Το τελετουργικό της περιφοράς του Επιτάφιου του Ιησού σήμερα και της περιφοράς των ομοιωμάτων του Άδωνη στην

αρχαιότητα είναι το επίκεντρο όλων των λατρευτικών εκδηλώσεων και είναι το ίδιο με μικρές μόνο παραλλαγές, που το απαιτούν οι κοινωνικές συνθήκες της κάθε εποχής.

Στην περίπτωση του ΑΔΩΝΗ έχουμε το *στολισμό* του ίδιου και της νεκρικής κλίνης του, το *θρήνο* για τον πρόωρο χαμό του, την *"έκθεσή"* του, η οποία γίνεται με την *περιφορά* του ομοιώματός του (ή των ομοιωμάτων του) με μεγάλη πομπή και με συνοδεία *πένθιμων ύμνων*, χρησιμοποιώντας αυλό, ως μουσικό πένθιμο όργανο (γίγγρα), πέρασμα της πομπής μπροστά από τα σπίτια με τους *«Αδώνιδους κήπους»*, τους οποίους οι γυναίκες έπαιρναν μαζί στην περιφορά και τέλος να καταλήγει η πομπή στο χώρο της ταφής του θνήσκοντα θεού.

Στην περίπτωση του ΙΗΣΟΥ έχουμε το ίδιο σκηνικό, εκτός από το τέλος, δηλαδή *στολισμός* του Επιτάφιου, *θρήνος* για το θάνατό Του (γνωστός ως *«επιτάφιος θρήνος»*), που εκφράζεται με ψαλμωδίες κατά το στολισμό του Επιτάφιου, αλλά και καθ' όλη την ημέρα, *περιφορά* του Επιτάφιου με μεγαλοπρεπή πομπή και με τη *συνοδεία ύμνων*, πέρασμα μπροστά από τα σπίτια με τις αναμμένες λαμπάδες, τα λιβανιστήρια και τα *«πίατα με την πρασινάδα»* (ανώνυμα πιάτα) και τέλος, αφού κάνουν ένα μεγάλο γύρω, η πομπή με τον Επιτάφιο επιστρέφει στην εκκλησία, για τη συνέχεια της λατρείας.

6. «ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΝΕΣΘΕ, αλλά ΕΞΕΛΘΕΤΕ....»

Είναι γνωστό ότι η πρώτη αποστολική εκκλησία δεν τηρούσε καμιά εορτή, καθόσον ούτε ο Ιησούς Χριστός, ούτε οι απόστολοι είχαν καθιερώσει εορτές. Στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης ο ίδιος ο Θεός είχε διατάξει τους Ισραηλίτες να τηρούν 1 εβδομαδιαία εορτή, το Σάββατο και 7 ετήσιες εορτές (Πάσχα, Αζύμων, Δράγματος εκ των Απαρχών του θερισμού, Πεντηκοστής, Σαλπίγγων, Εξίλασμού και Σκηνοπηγίας). Ο Επιτάφιος που εξετάζουμε εδώ, έχει άμεση σχέση με τον εορτασμό του Πάσχα, που ήταν η 1η από τις εορτές του Κυρίου (βλ. Λευιτικό, κεφ. ΚΓ/23), πλην όμως και οι 7 εορτές στην περίοδο της Καινής Διαθήκης καταργήθηκαν, καθόσον εκπληρώθηκε ο τυπολογικός τους χαρακτήρας. Ο απόστολος Παύλος το επισημαίνει αυτό πολύ καθαρά, γράφοντας: *«Ας μη σας κρίνη λοιπόν μηδείς διά φαγητόν, ή διά ποτόν, ή διά ΛΟΓΟΝ ΕΟΡΤΗΣ, ή νεομηνίας, ή σαββάτων, τα οποία είναι σκιά των μελώντων, το σώμα όμως είναι του Χριστού»* (Κολοσσαείς Β:16-17).

(ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Λεπτομέρειες για τις εορτές που ο ίδιος ο Θεός θέσπισε, μπορεί ο ενδιαφερόμενος να διαβάσει στα 2 βιβλία των εκδόσεών μας, με τίτλο: **«ΟΙ 7 ΕΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ»**

και **«Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ»**. Μπορείτε να τα βρείτε και να τα αποθηκεύσετε στην ιστοσελίδα www.AlkiviadisFiladelfos.com και στο facebook στην ομάδα "Βιβλιοθήκη ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ").

Κατά συνέπεια, όλες οι εορτές που έχουν καθιερωθεί και εορτάζονται σήμερα, δεν φέρουν τη σφραγίδα του Θεού και εφόσον δεν έχουν καθιερωθεί από τον Ιησού και τους αποστόλους, είναι καθαρά ανθρώπινη προσθήκη, η οποία ξεκίνησε δειλά - δειλά από το τέλος του 2ου μ.Χ. αιώνα και με την επισημοποίηση του χριστιανισμού ως επίσημης θρησκείας της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, αρχές του 4ου μ.Χ. αιώνα, οι εορτές καθιερώθηκαν και έγιναν αναπόσπαστο μέρος της θρησκευτικής ζωής των χριστιανών και της Ανατολικής και της Δυτικής εκκλησίας (μετέπειτα ονομασθείσες Ορθόδοξης και Καθολικής).

Όσο η εκκλησία του Ιησού Χριστού, κατά τους 3 πρώτους αιώνες, διωκόταν, είχε μια λαμπρή και νικηφόρα πορεία και ήταν γεμάτη από τη δύναμη και την παρουσία του Πνεύματος του Θεού. Όταν οι διωγμοί σταμάτησαν και η εκκλησία απέκτησε κρατική προστασία, άρχισε και η πνευματική της πτώση, που σιγά - σιγά οδηγήθηκε στην αποστασία. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να μπουν μέσα στην εκκλησία πλήθος αρχαίων λατρειών και δοξασιών, άλλαξαν ονομασίες (όχι σε όλες τις περιπτώσεις) και ενσωματώθηκαν με τις κατά καιρούς καθιερωμένες εορτές, οι οποίες πλέον δεν είναι τίποτα άλλο, παρά μια αναβίωση των αρχαίων εορτών με χριστιανικό κάλυμμα.

Αυτό το είχε προφητικά αναφέρει ο απόστολος Παύλος γράφοντας ότι όταν θα έφευγε, θα έμπαιναν μέσα στην εκκλησία "λύκοι", που θα την κατασπάραζαν πνευματικά: *«Διότι εγώ εξεύρω τούτο, ότι μετά την αναχώρησίν μου θέλουσιν εισέλθει εις εσάς λύκοι βαρείς μη φειδόμενοι του ποιμνίου· και από εσάς τους ίδιους θέλουσι σηκωθή άνθρωποι λαλούντες δειστραμμένα, διά να αποσπώσι τους μαθητάς οπίσω αυτών»* (Πράξεις Κ:29-30). Αυτό συνέβηκε, γιατί ο Διάβολος, ο πλανών την οικουμένη όλη, ο θεός του κόσμου τούτου, παρουσιάζεται ως άγγελος φωτός και εξαπατά τον άνθρωπο που δεν εμμένει στις εντολές του Θεού, που αναφέρονται μέσα στο άγιο λόγο Του: *«Και ουδέν θαυμαστόν· διότι αυτός ο Σατανάς μετασχηματίζεται εις άγγελον φωτός. Δεν είναι λοιπόν μέγα αν και οι διάκονοι αυτού μετασχηματίζονται εις δίκονους δικαιοσύνης, των οποίων το τέλος θέλει είσθαι κατά τα έργα αυτών»* (Β' Κορινθίους ΙΑ:14-15).

Ο Θεός είναι ΑΓΙΟΣ και απαιτεί από τον άνθρωπο να ζει ΑΓΙΑ και να ακολουθεί τις ΑΓΙΕΣ εντολές Του. Ο Θεός βδελύσσεται, σιχαίνεται την ειδωλολατρεία και αυτό φανερώνεται μέσα σε όλες τις σελίδες του

ἀγίου λόγου Του, της Αγίας Γραφής. Η πρώτη από τις δέκα εντολές που έδωσε στο λαό Ισραήλ, προ Χριστού ήταν: «*Εγώ είμαι Κύριος ο Θεός σου ...Μη έχης άλλους θεούς πλην Εμού. Μη κάμης εις σεαυτόν είδωλον, μηδέ ομοίωμά τινός, όσα είναι εις τον ουρανόν άνω, ή όσα (είναι) εις την γην κάτω, ή όσα (είναι) εις τα ύδατα υποκάτω της γης· μη προσκυνήσης αυτά μηδέ λατρεύσης αυτά· διότι εγώ Κύριος ο Θεός σου, είμαι Θεός ζηλότυπος*» (Εξοδος Κ:2-5). Ο ίδιος ο Ιησούς, όταν ρωτήθηκε "ποια είναι η ΠΡΩΤΗ από όλες τις εντολές", αναφέρθηκε στη μοναδικότητα του Θεού: «*Ο δε Ιησούς απεκρίθη προς αυτόν ότι πρώτη πασών των εντολών είναι· Άκουε Ισραήλ, Κύριος ο Θεός ημών είναι ΕΙΣ (ένας) Κύριος*» (Μάρκος ΙΒ:29). "Ισραήλ" σήμερα είναι το "σώμα της εκκλησίας", είναι ο πνευματικός Ισραήλ, είναι η "αγγιελαία", τα έθνη που μπολιάστηκαν από την "καλήν ελαίαν", το λαό Ισραήλ (βλ. Ρωμαίους ΙΑ:17-24)

Ο Διάβολος πάντα εργάζεται για να παίρνει ο ίδιος λατρεία και προσκύνηση από τον άνθρωπο, γι' αυτό ο συνεχής στόχος του και αγώνας του είναι να γκρεμίσει από τις καρδιές των ανθρώπων τον ένα και μόνο αληθινό Θεό και να βάλει στη θέση του "άλλους θεούς" και ο καλύτερος τρόπος είναι να τον εξαπατήσει, κάτι που γι' αυτόν που είναι ο «*πατήρ του ψεύδους*» δεν είναι δύσκολο (Ιωάννης Η:44). Έβαλε τη δική του λατρεία μέσα στο χριστιανισμό με περίβλημα "αρνίου", όλα πλέον φαίνονται αθώα και καλά.

Ο άνθρωπος που έχει αναγνωρίσει τον Ιησού Χριστό ως προσωπικό του σωτήρα και έχει πλυθεί με το άγιο αίμα Του που χύθηκε στο σταυρό του Γολγοθά, πρέπει σαν ένας στρατιώτης του Ιησού Χριστού, να είναι ντυμένος με την πνευματική του πανοπλία και καθημερινά να βρίσκεται σε πνευματικό πόλεμο με το Σατανά και τις πονηρές δυνάμεις, μαχόμενος να αποκαλύψει και να καταστρέψει τις μεθοδείες του. Η προτροπή της Βίβλου, του λόγου του Θεού, για τον αναγεννημένο (συνειδητό) πιστό είναι, όχι στη συμμόρφωσή του με το σύστημα του κόσμου, αλλά στη μεταμόρφωσή του, σύμφωνα με το θέλημα του Κυρίου Ιησού μέσα στη ζωή του: «*...Μη ΣΥΜΜορφόνεσθε με τον αιώνα τούτον, αλλά ΜΕΤΑμορφόνεσθε διά της ανακαινίσεως του νοός σας, ώστε να δοκιμάζετε τι είναι το θέλημα του Θεού, το αγαθόν και ενάρεστον και τέλειον*» (Ρωμαίους 12:1-2). Ο Κύριος θέλει να είμαστε "σύμμορφοι" της δικής Του εικόνας, για να Τον ευαρεστούμε.

Όλες οι εορτές, μικρές ή μεγάλες, γνωστές ή άγνωστες, δεν είναι καθιερωμένες από το Θεό και είναι γεμάτες από αναβίωση αρχαίων

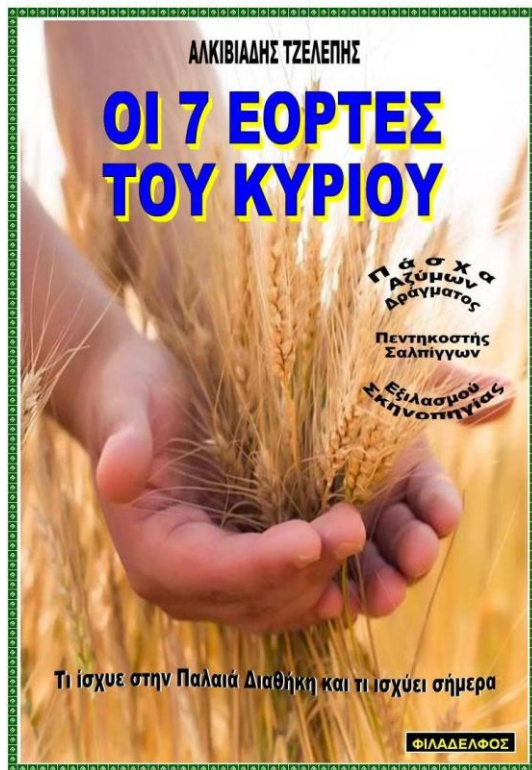
ειδωλολατρικών δοξασιών. Η Βίβλος, ο λόγος του Θεού μας προτρέπει να είμαστε "φίλοι του Θεού" και όχι "φίλοι του κόσμου", γιατί η φιλία του κόσμου είναι έχθρα προς το Θεό και «*όστις λοιπόν θελήση να ήναι φίλος του κόσμου, εχθρός του Θεού καθίσταται*» (Ιάκωβος Δ:4). Ο Θεός σιχάινεται την πνευματική μοιχεία, δεν θέλει μοιρασμένες καρδιές, θέλει αποκλειστική λατρεία, είναι Θεός ζηλότυπος και σύμφωνα με το νόμο Του, πως «*ό,τι σπείρουμε, αυτό και θα θερίσουμε*», τα αποτελέσματα θα είναι τραγικά στη ζωή μας, όταν θέλουμε να είμαστε "φίλοι" με το κόσμο, θα θερίσουμε τον καρπό της παρακοής μας..

Ο Κύριος απευθύνει σε κάθε δικό Του αναγεννημένο παιδί να πάρει θέση ευθύνης και να βγει έξω από το σύστημα του άρχοντα του κόσμου τούτου: «**Διότι ποιά συμμετοχήν έχει η ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ με την ΑΝΟΜΙΑΝ; Ποιά δε κοινωνίαν (έχει) το ΦΩΣ προς το ΣΚΟΤΟΣ; Ποιά δε συμφωνίαν (έχει) ο ΧΡΙΣΤΟΣ με τον ΒΕΛΙΑΛ; Ή ποιά μερίδα (έχει) ο ΠΙΣΤΟΣ με τον ΑΠΙΣΤΟΝ; Ποιά δε συμβίβασιν (έχει) ο ΝΑΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ με τα ΕΙΔΩΛΑ; Διότι σεις είσθε ναός Θεού ζώντος, καθώς είπεν ο Θεός ότι θέλω κατοικεί εν αυτοίς και περιπατεί, και θέλω είσθαι Θεός αυτών, και αυτοί θέλουσιν είσθαι λαός μου. Διά τούτο, ΕΞΕΛΘΕΤΕ εκ μέσου αυτών και ΑΠΟΧΩΡΙΣΘΗΤΕ, λέγει Κύριος, και μη εγγίσητε ακάθαρτον, και εγώ θέλω σας δεχθή**» (Β΄ Κορινθίους 5΄/6:14-17). Ας εξέλθουμε και ας αποχωριστούμε οριστικά από το σύστημα του κόσμου, γιατί η δική μας θέση είναι να διατηρούμε την αγιότητά μας και την καθαρότητά μας.

Το μήνυμα αυτό, δεν απευθύνεται μόνο σε αυτούς που έχουν γνωρίσει προσωπικά τον Ιησού, αλλά και σε κάθε άνθρωπο, που ζει μακριά από το Θεό και δεν έχει ακόμα ανοίξει την καρδιά του σ' Αυτόν. Ο Θεός αγαπά τον αμαρτωλό άνθρωπο, αλλά μισεί τα έργα του, μισεί την αμαρτία του, θέλει τώρα να τον καλέσει για μια ακόμα φορά να αφήσει την αμαρτία και να έρθει μέσα στην άγια παρουσία Του. Όπου και αν βρίσκεσαι, κάνε μια απλή προσευχή και θα σε ακούσει. Πες Του:

"Κύριε Ιησού, σταυρώθηκες Εσύ ο αναμάρτητος για τις δικές μου αμαρτίες. Εγώ έπρεπε να πεθάνω, αλλά Εσύ πήρες τη δική μου θέση. Έλα τώρα με το άγιο Σου Πνεύμα να κατοικήσεις μέσα στην καρδιά μου και να γίνεις Εσύ ο κυβερνήτης της ζωής μου. Γκρέμισε τα είδωλα που ο Διάβολος έχει χτίσει στην καρδιά μου και χτίσε τη δική Σου άγια βασιλεία για να ζω με καθαρότητα και αγιότητα. Σε ευχαριστώ. Αμην"

βιβλία που συστήνουμε !!

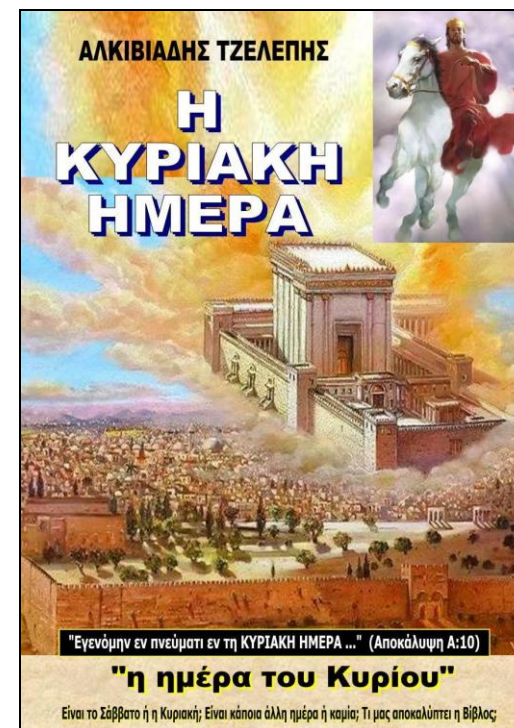

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 32 - 6

Α' έκδοση: 01/2019 - Σελίδες 84

❖ Στην περίοδο της Παλαιάς Διαθήκης ο Θεός είχε καθιερώσει **7 ετήσιες** εορτές και **1 εβδομαδιαία** εορτή, το Σάββατο, μέσα στις οποίες ο Θεός είχε "κρύψει" αιώνιες αλήθειες, τις οποίες ήθελε να αποκαλύψει στους αγίους Του. Οι εορτές αυτές ήταν **τύποι** μελλοντικών αγαθών και αληθειών, που είχαν σχέση με την έλευση του Μεσσία και με την ένδοξη πορεία της νύμφης εκκλησίας.

❖ Στο βιβλίο αυτό γίνεται παρουσίαση και ανάλυση των 7 ετήσιων εορτών, οι οποίες προφητικά και χρονολογικά καλύπτουν όλα τα γεγονότα από τη ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ μέχρι τη ΣΥΝΤΕΛΕΙΑ του κόσμου. Δίνονται απαντήσεις σε ερωτήματα που απασχολούν τον εκζητητή της αλήθειας, **όπως:** Ποιος ήταν ο προφητικός συμβολισμός των εορτών; Ισχύουν οι εορτές αυτές και στην περίοδο της Καινής Διαθήκης; Η πρώτη αποστολική εκκλησία τι εφάρμοζε; Οι σημερινές εορτές είναι από το Θεό ή είναι ανθρώπινες;

ISBN: 978 - 960 - 6783 - 30 - 2

Α' έκδοση: 05/2018 ❖ Σελίδες 270
(αρχική έκδοση 80 σελίδων: 10/1993)

Ποια είναι η **ΚΥΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ** την οποία αναφέρει ο Ιωάννης στην Αποκάλυψη Α:10, πρόκειται για την **"ημέρα της Κυριακής"** ή για την μελλοντική **"ημέρα του Κυρίου;"** Όταν ο Ιωάννης έγραψε την Αποκάλυψη το 95 μ.Χ. ο όρος **"Κυριακή"** για την πρώτη ημέρα της εβδομάδας ήταν άγνωστος. Ήταν όμως γνωστός στο ειδωλολατρικό κόσμο, γιατί την πρώτη ημέρα της εβδομάδας λάτρευαν τον θεό Ήλιο και τον Περσικό **θεό Μίθρα** και την ημέρα αυτή ονόμαζαν **"Die Dominica"**, που σημαίνει "ημέρα του Κυρίου" (Dominicus = Κύριος)

Μερικά από τα περιεχόμενα του βιβλίου:

- Η έννοια της λέξης «ΗΜΕΡΑ»
- Η πρώτη αποστολική Εκκλησία τηρούσε την ημέρα του Σαββάτου;
- Τι αναφέρει η Βίβλος για την «**εβδομη ημέρα ή Σάββατο**» και για την «**πρώτη ημέρα**» της εβδομάδας;
- Τι είναι τα «**δύο Σάββατα;**»
- Είναι καλό να τηρούμε σαν «**άγια ημέρα**» το Σάββατο;

Βιβλιοθήκη "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ"

Συγγραφέας: Αλκιβιάδης Τζελέπης

01. ΑΛΗΘΙΝΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ (συγκλονιστικές μαρτυρίες)
02. ΤΙ ΔΙΔΑΣΚΕΙ Ο ΛΟΓΟΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ (31 Βιβλικά θέματα - 5η έκδοση 2022)
03. ΠΟΛΕΜΙΚΕΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ εσχατολογικό (7η έκδοση 2021)
04. ΟΙ 3 ΚΑΘΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ (συνοπτική ανάλυση)
05. ΤΟ ΞΕΣΚΕΠΑΣΜΑ ΤΩΝ ΣΚΟΤΕΙΝΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ (Αντίχριστος και Μασονία)
06. Η ΑΠΟΣΤΑΤΗΜΕΝΗ ΚΑΡΔΙΑ (χάνεται ή όχι η σωτηρία του πιστού;)
07. Η ΠΡΩΤΗ ΠΡΟΦΗΤΕΙΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ (Γένεση Α:26-27)
08. Ο ΙΗΣΟΥΣ ΧΡΙΣΤΟΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΑΤΑ ΣΑΡΚΑ ΑΔΕΛΦΙΑ ΤΟΥ (Βιβλική μελέτη)
09. ΚΑΘΑΡΑ ΚΑΙ ΑΚΑΘΑΡΤΑ ΖΩΑ (ΒΙΒΛΟΣ και ΥΓΙΕΙΝΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗ)
10. ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ ΣΤΟ ΟΝΟΜΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ ΙΗΣΟΥ
11. ΠΩΣ ΓΝΩΡΙΣΑ ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΤΟΝ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟ (ομολογία Αλκιβιάδη Τζελέπη)
12. ΤΟ ΒΑΠΤΙΣΜΑ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΝΕΥΜΑΤΟΣ (Βιβλική μελέτη)
13. Ο ΙΣΧΥΡΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΣΧΑΤΩΝ ΚΑΙΡΩΝ
14. ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΝΙΚΗ (προφητικά μηνύματα)
15. ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑ ΜΗΝΥΜΑΤΑ (σχολιάζοντας την επικαιρότητα)
16. ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ (με σκίτσα)
17. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΔΑΙΜΟΝΙΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΑ (Ξεσκεπάζοντας τον Εχθρό)
18. ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΣΗ ΑΠΟ ΣΧΙΖΟΦΡΕΝΕΙΑ (το 3ο μέρος του βιβλίου 17)
19. ΤΟ ΣΚΙΣΙΜΟ ΤΟΥ ΚΑΤΑΠΕΤΑΣΜΑΤΟΣ και Η ΚΑΤΑΡΓΗΣΗ ΤΗΣ ΙΕΡΟΣΥΝΗΣ
20. Η ΘΕΟΠΝΕΥΣΤΙΑ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ (ιστορικές - αρχαιολογικές αποδείξεις)
21. Η ΑΙΡΕΣΗ ΤΩΝ ΝΑΖΩΡΑΙΩΝ (η εκκλησία των Εσχάτων Καιρών)
22. Η ΚΥΡΙΑΚΗ ΗΜΕΡΑ - Η ημέρα του Κυρίου (έκδοση βελτιωμένη)
23. ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΑΙ Ο ΙΗΣΟΥΣ - Η Θεότητά του Ιησού Χριστού
24. ΔΙΑΘΗΚΗ ΣΦΡΑΓΙΣΜΕΝΗ ΜΕ ΑΙΜΑ (ο Θεός της Διαθήκης)
25. «Ψάλτε ΑΣΜΑ ΝΕΟΝ» (υμνολόγιο - 240 ύμνοι)
26. «ΜΕΛΩΔΙΕΣ ΤΩΝ ΠΙΣΤΩΝ» (υμνολόγιο - 1390 ύμνοι - έκδοση 2023)
27. Η ΟΡΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (προφητικό)
28. ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΣΤΗ ΓΗ, ΔΟΞΑ ΣΤΟΝ ΟΥΡΑΝΟ (προφητικό)
29. ΟΤΑΝ Η ΓΗ ΚΟΙΛΟΠΟΝΕΙ (εσχατολογική - προφητική μελέτη)
30. ΦΩΣ ΑΠΟ ΤΗ ΒΙΒΛΟ (μικρό εγχειρίδιο θεολογίας - 16 θέματα)
31. ΥΜΝΟΙ ΓΕΝΝΗΣΗΣ ΙΗΣΟΥ - Τραγούδια και Ύμνοι (υμνολόγιο - 100 ύμνοι)
32. ΦΩΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΣΚΟΤΑΔΙ (αληθινές ιστορίες)
33. ΑΝΑΖΗΤΩΝΤΑΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ (δημοσιεύσεις στο facebook)
34. ΔΟΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΜΟΛΟΓΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ (δογματικές διαφορές και ενότητα)
35. ΣΥΝΟΠΤΙΚΟΣ ΟΔΗΓΟΣ 50 ΒΙΒΛΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ (συνοπτική παρουσίαση)
36. Ο ΚΗΡΥΚΑΣ ΤΗΣ ΠΙΣΤΗΣ: ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΑΠΠΑΣ
37. ΤΟ ΣΥΜΒΟΛΟ ΤΗΣ ΠΙΣΤΕΩΣ και Η ΑΝΩΤΕΡΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΒΙΒΛΟΥ
- 37Α. ΤΡΙΑΔΙΚΕΣ ΘΕΟΤΗΤΕΣ από την ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ μέχρι ΣΗΜΕΡΑ /ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟ
38. ΘΕΣΕΙΣ και ΑΝΤΙΘΕΣΕΙΣ ΤΡΙΑΔΙΚΗΣ και ΜΟΝΟΘΕΪΣΤΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
39. ΖΩΟΦΙΛΙΑ και ΖΩΟΛΑΤΡΕΙΑ - Φιλώζωος ή Φιλανθρώπος;
40. ΟΙ 7 ΕΟΡΤΕΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ - προφητική & ερμηνευτική μελέτη
41. Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΛΥΠΤΕΤΑΙ ΟΤΑΝ ΠΡΟΣΕΥΧΕΤΑΙ;
42. ΠΑΝΤΑ ΤΑΥΤΑ ΕΙΝΑΙ ΑΡΧΗ ΩΔΙΝΩΝ (μηνύματα - προφητείες - οράσεις)
43. Η ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΣΩΜΑ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ
44. ΣΥΝΕΤΑΙΡΟΙ ΤΟΥ ΘΕΟΥ - Δέκατα και προσφορές (1η έκδοση 2022)
45. ΑΟΡΑΤΟΣ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ - Επιθανάτιες εμπειρίες (Γ. Γαρδέλης - 2η έκδοση)

Όλα τα βιβλία των εκδόσεων "ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ"
έχουν αναρτηθεί σε αρχεία pdf
στις παρακάτω 2 ηλεκτρονικές διευθύνσεις:

- 1) **S I T E:** www.AlkiviadisFiladelfos.com
- 2) **F A C E B O O K:** "βιβλιοθήκη ΦΙΛΑΔΕΛΦΟΣ"